

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A CINCEA

CAUZA NEAMȚU v. REPUBLICA MOLDOVA

(Cererea nr. 63239/10)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

24 aprilie 2025

Această hotărâre este definitivă, dar poate suferi modificări de formă.

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei hotărâri a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”.

În cauza Neamțu v. Republica Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a cincea), întrunită într-un Comitet format din:

Andreas Zünd, *Președinte*,

Kateřina Šimáčková,

Mykola Gnatovskyy, *judcători*,

și Martina Keller, *Grefier adjunct al Secției*,

Având în vedere:

cererea (nr. 63239/10) *versus* Republica Moldova, depusă la Curte la 9 august 2010 în conformitate cu Articolul 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) de către un cetățean moldovean, dl Valeriu Neamțu, care s-a născut în anul 1948 și locuiește în Trușeni („reclamantul”), fiind reprezentat de către dl Alexandru Postică, avocat în Chișinău;

decizia de a comunica plângerile referitoare la securitatea juridică (Articolul 6 § 1 și Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție) Guvernului Republicii Moldova („Guvernul”), reprezentat de către Agentul său la acel moment, dl Lilian Apostol, și de a declara restul cererii inadmisibil;

observațiile părților;

abținerea de la examinarea cauzei a dnei Diana Sârcu, judecătorul ales din partea Republicii Moldova;

informațiile oferite Guvernului moldovean, potrivit cărora cauza a fost atribuită unui Comitet;

Deliberând în ședință închisă la 20 martie 2025,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

OBIECTUL CAUZEI

1. Cauza se referă la examinarea recursurilor tardive, care a condus la casarea hotărârii definitive în favoarea reclamantului.

2. Reclamantul a intentat o acțiune împotriva Consiliului Local Strășeni („consiliul local”) și Ministerului Finanțelor, solicitând despăgubiri în urma confiscării bunurilor familiei sale în perioada sovietică. La 11 martie 2008, Judecătoria Buiucani a admis integral pretențiile reclamantului și i-a acordat despăgubiri în valoare de 511.300 de lei (echivalentul a 30.450 de euro). La 20 noiembrie 2008, Curtea de Apel Chișinău a menținut hotărârea. Decizia putea fi supusă recursului în termen de 20 de zile de la data comunicării deciziei către părți.

3. La 13 ianuarie 2009 părțile au primit o copie a deciziei motivate. Reclamantul a inițiat procedura de executare. Printr-o scrisoare din 30 ianuarie 2009, executorul judecătoresc a solicitat Ministerului Finanțelor să execute hotărârea. Același lucru l-a întreprins și în privința consiliului local, la 31 ianuarie 2009.

4. La 15 aprilie 2009, Ministerul a solicitat instanței informații despre decizia pronunțată și a obținut o copie a acesteia. La 29 mai 2009, el a depus o cerere de recurs. La ședința Curții Supreme de Justiție din 18 noiembrie 2009, consiliul local a prezentat o cerere de recurs și a susținut că fusese depusă la 30 decembrie 2008. Recursul avea o ștampilă de ieșire de la administrația din Strășeni datată cu 30 decembrie 2008, însă nu avea ștampilă de intrare de la secretariatul instanței. Reclamantul a susținut în fața instanței că ambele recursuri erau tardive.

5. La 10 februarie 2010, Curtea Supremă de Justiție a admis ambele recursuri și a redus despăgubirea acordată reclamantului la 33.300 de lei (echivalentul a 1.910 euro). Instanța a constatat că recursurile nu erau prescrise, deoarece fuseseră depuse la 30 decembrie 2008 și 11 mai 2009, respectiv, acestea se încadrau în termenul legal de două luni.

6. Reclamantul s-a plâns de încălcarea Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1, invocând că instanțele naționale au examinat recursuri depuse în afara termenului legal.

APRECIEREA INSTANȚEI

I. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE

6. La 22 iunie 2011 reclamantul a decedat. Soția sa și singura moștenitoare, dna Maria Neamțu, și-a exprimat dorința de a continua cererea. Guvernul a susținut că moștenitoarea reclamantului nu demonstrase un interes suficient în continuarea cererii, referindu-se doar la interesul material. Prin urmare, el a invitat Curtea să radieze cererea de pe rol.

8. Curtea observă că cererea inițială se referea la presupusa încălcare a principiului securității raporturilor juridice, care a condus la pierderea unei sume de bani acordate printr-o hotărâre judecătorească. Ea reiterează că natura economică a intereselor în joc este un motiv valid pentru a continua o cerere (a se vedea, de exemplu, *Sandu și alții v. Republica Moldova și Rusia*, nr. 21034/05 și altele 7, § 50, 17 iulie 2018). Prin urmare, obiecția Guvernului trebuie respinsă. Din motive practice, prezenta hotărâre va continua să se refere la dl Neamțu în calitate de „reclamant”, deși se consideră că în prezent moștenitoarea sa, dna Maria Neamțu, deține acest statut (a se vedea *Dalban v. România* [MC], nr. 28114/95, § 1, CEDO 1999-VI).

7. Curtea notează că această plângere nu este în mod vădit nefondată, în sensul Articolului 35 § 3 (a) din Convenție, nici inadmisibilă din orice alte motive. Prin urmare, ea trebuie declarată admisibilă.

8. Principiile generale referitoare la securitatea raporturilor juridice au fost rezumate în *Brumărescu v. România* [MC] (nr. 28342/95, § 61, CEDO 1999-VII) și *Carpov v. Republica Moldova* (nr. 6338/11, §§ 20-23, 12 februarie 2019). În special, examinarea unui apel în afara termenului legal

poate submina principiul securității raporturilor juridice (a se vedea *Ghirea v. Republica Moldova*, nr. 15778/05, § 35, 26 iunie 2012).

9. Curtea notează constatările Curții Supreme de Justiție, potrivit cărora recursurile nu erau tardive. Cu toate acestea, este evident că atât Ministerul Finanțelor, cât și consiliul local ar fi trebuit să cunoască despre existența deciziei pe deplin motivate cel puțin la 30 și, respectiv, 31 ianuarie 2009 (a se vedea paragraful 3 de mai sus). Astfel, recursul Ministerului, depus în luna mai 2009, era tardiv.

10. Consiliul local a prezentat o copie a recursului depus la 30 decembrie 2008. Cu toate acestea, la materialele cauzei nu există dovezi că recursul a fost într-adevăr trimis sau că a ajuns la Curtea de Apel. În plus, nu este clar cum consiliul local ar fi putut formula un recurs motivat înainte ca o copie a hotărârii motivate integral să fie trimisă părților la 13 ianuarie 2009 (a se vedea paragraful 3 de mai sus). În final, în cazul în care un recurs ar fi fost depus la 30 decembrie 2008, nicio procedură de executare nu ar fi fost posibilă în luna ianuarie 2009, deoarece recursul avea un efect suspensiv. Prin urmare, recursul consiliului local, care nu a putut fi găsit la materialele cauzei înainte de 18 noiembrie 2009, a fost, de asemenea, tardiv.

11. În lumina acestor circumstanțe, Curtea nu vede niciun motiv pentru a distinge această cauză de cele menționate mai sus (a se vedea paragraful 10 de mai sus). Prin urmare, a avut loc o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție.

II. ALTE PRETINSE ÎNCĂLCĂRI ÎN BAZA JURISPRUDENȚEI BINE-STABILITE

12. Reclamantul s-a plâns și de încălcarea Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, ca urmare a examinării recursurilor tardive formulate de către părțile adverse. Această plângere nu este în mod vădit nefondată, în sensul Articolului 35 § 3 (a) din Convenție, nici inadmisibilă din orice alte motive. Prin urmare, ea trebuie declarată admisibilă. După ce a examinat toate materialele de care dispune, Curtea concluzionează că plângerea relevă o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție (a se vedea *Carpov*, pre-citată, §§ 26-27).

APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

13. Reclamantul a revendicat 28.540 de euro pentru prejudiciul material, reprezentând diferența dintre suma acordată în hotărârea finală favorabilă lui și suma pe care a primit-o în cele din urmă după casarea acelei hotărâri. Bazându-se pe legislația internă (a se vedea *Ceachir v. Republica Moldova*, nr. 11712/04, § 31, 15 ianuarie 2008), el a solicitat și dobândă pentru executarea întârziată a respectivei obligații pecuniare, în valoare de 419.808

lei (aproximativ 21.000 de euro). Într-un final, el a solicitat 3.000 de euro pentru prejudiciul moral.

14. Guvernul a contestat aceste sume și a susținut că nu exista un raport de cauzalitate între presupusele încălcări și prejudiciul material.

15. Curtea reține că hotărârea primei instanțe, care a devenit definitivă după ce nu a fost depus niciun apel în termen legal, prevedea o sumă specifică care urma să fie plătită reclamantului (aproximativ 30.450 EUR). Ea îi acordă diferența între acea sumă și ceea ce a fost în cele din urmă plătit (1.910 EUR), adică 28.540 EUR. Având în vedere că reclamantul nu a putut beneficia de acea sumă timp de mai mulți ani, ea îi acordă de asemenea 10.000 EUR pentru dobânda de întârziere (a se vedea *Carpov v. Republica Moldova*, nr. 6338/11, § 31, 12 februarie 2019). În plus, Curtea îi acordă reclamantului 3.000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

16. Reclamantul a solicitat, de asemenea, 1.440 EUR pentru costurile și cheltuielile suportate în fața Curții. El s-a bazat pe un contract încheiat cu avocatul său și pe o listă detaliată a orelor lucrate în această cauză.

19. Guvernul a considerat suma solicitată ca fiind excesivă.

20. Având în vedere documentele aflate în posesia sa, Curtea acceptă această solicitare în întregime.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție;
3. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție;
4. *Hotărăște*
 - (a) că Statul reclamat trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni, următoarele sume, care trebuie convertite în lei moldovenești la rata aplicabilă la data transferului:
 - (i) 38.540 EUR (treizeci și opt de mii cinci sute patruzeci de euro), plus orice taxă care poate fi percepută, pentru prejudiciul material;
 - (ii) 3.000 EUR (trei mii de euro), plus orice taxă care poate fi percepută, pentru prejudiciul moral;
 - (iii) 1.440 EUR (una mie patru sute patruzeci de euro), plus orice taxă care poate fi percepută reclamantului, pentru costuri și cheltuieli;
 - (b) că, la expirarea celor trei luni menționate mai sus și până la data efectuării transferului, urmează a fi achitată o dobândă adițională sumelor de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale.

5. *Respinge* restul pretenției reclamantului privind satisfacția echitabilă.

Redactată în limba în engleză și comunicată în scris la 24 aprilie 2025, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Martina Keller
Grefier adjunct

Andreas Zünd
Președinte